

Till arbetspensionsanstalterna

PRIMÄRTIDEN VID OMVANDLING AV DELINVALIDPENSION
TILL FULL INVALIDPENSION

Regeringen har avlåtit en proposition till riksdagen med förslag till lagar om upphävande av 2 mom. i ikraftträdelsestadgandet i vissa lagar som hör till pensionslagstiftningen (RP 27/89).

Propositionen gäller tillämpningen av primärtiden för dagpenningen enligt sjukförsäkringslagen i sådana fall, då delinvalidpension som börjat löpa före 1982 omvandlas till full invalidpension.

I början av 1982 blev dagpenningen primär i förhållande till arbetspensionerna. Enligt ikraftträdelsestadgandena tillämpas primärtid likväl inte på sådan före 1.1.1982 beviljad invalidpension som fortgår utan avbrott efter lagens ikraftträdande. Av ikraftträdelsestadgandena följer sålunda, att primärtid inte tillämpas, när sådan delinvalidpension som börjat löpa före 1982 omvandlas till full invalidpension.

I regeringens proposition föreslås ett förenhetligande av tillämpningen av primärtiden så, att primärtid även tillämpas, när sådan delinvalidpension som börjat löpa före 1982 omvandlas till full invalidpension. Ändringen skulle göras genom upphävande av 2 mom. i ovan nämnda ikraftträdelsestadganden.

Lagarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt sedan de antagits och stadfästs.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Tapio Karsikas

Helena Tapio

BILAGA

Regeringens proposition 27/89

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar
om upphävande av 2 mom. i ikraftträdelsestadgandet i vissa
lagar som hör till pensionslagstiftningen**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I samband med revideringen av beskattningen av vissa socialförsäkringsförmåner ändrades lagen om pension för arbetstagare, lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden, lagen om pension för lantbruksföretagare och lagen om pension för företagare samt lagen om sjömanspensioner så att invalidpension enligt dessa lagar i regel utbetalas först efter att primärtiden för dagpenning enligt

sjukförsäkringslagen har gått ut. Det föreslås nu att ikraftträdelsestadgandena i lagarna ändras så, att dessa lagändringar kan tillämpas även innan ändringarna trätt i kraft, när invalidpension som beviljats såsom delpension ändras till full pension.

Avsikten är att de föreslagna ändringarna skall träda i kraft så snart som möjligt sedan de har antagits av riksdagen.

MOTIVERING

**1. Nuläget och de föreslagna
ändringarna**

I samband med den revidering av beskattningen av vissa socialförsäkringsförmåner som genomfördes i början av 1982 ändrades sjukförsäkringslagen (364/63) så att dagpenning enligt nämnda lag blev primär i förhållande till arbetspensionerna. För utbetalningen av dagpenning enligt sjukförsäkringslagen beräknas således en primärtid som i allmänhet omfattar de första 150 dagarna då dagpenning utbetalas samt tiden därefter till utgången av den femte följande fulla kalendermånaden. I detta sammanhang ändrades stadgandena om när pension enligt lagen om pension för arbetstagare och enligt de övriga lagarna om pension inom den privata sektorn börjar utbetalas så att invalidpension i regel utbetalas först efter att primärtiden för dagpenningen gått ut, samt fogades till lagarna nya stadganden om retroaktiv utbetalning av invalidpension i de fall då för samma tid har betalats sjukförsäkringsdag-

penning. Enligt ikraftträdelsestadgandena i dessa lagar — lagar angående ändring av lagen om pension för arbetstagare, 1 och 4 §§ lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden, 19 § lagen om pension för lantbruksföretagare och 17 § lagen om pension för företagare samt lagen om sjömanspensioner (472—476/81) — tillämpas ändringarna dock inte på invalidpension som beviljats före lagarnas ikraftträdande den 1 januari 1982 och som utan avbrott löper efter ikraftträdandet.

Av ikraftträdelsestadgandena följer att stadgandena om att pension börjar utbetalas efter utgången av primärtiden för dagpenningen inte tillämpas i de fall då en invalidpension som börjat löpa före 1982 och som beviljats såsom delpension ändras till full pension. Härvid ändras delpensionen till full pension vid ingången av den månad som följer efter det att arbetsförmågan ändrades och utan att man inväntar primärtidens utgång. Detta innebär att man på delpensioner som börjat löpa före nämnda tidpunkt måste tillämpa ett annat

samordningsförfarande och en annorlunda datakommunikation beträffande pension och dagpenning än på delpensioner som beviljats efter lagens ikraftträdande. Som följd härav har det förekommit oklarhet i fråga om betalningen av skillnaden mellan full invalidpension och delpension när full pension beviljas för samma tid som den för vilken sjukförsäkringsdagpenning har utbetalts. Att betala den retroaktiva delen av pensionen till sjukförsäkringsfonden till den del pensionen motsvarar dagpenning som betalats för samma tid har, med stöd av de stadganden som gäller dagpenningens primära ställning, inte ansetts möjligt.

Det nuvarande avvikande förfarandet, som baserar sig på den tidpunkt då delpension börjar löpa, är inte längre motiverat vid samordnandet av dagpenning enligt sjukförsäkringslagen och full invalidpension. Därför föreslås att 2 mom. i ikraftträdelsestadgandena i lagarna angående ändring av lagen om pension för arbetstagare, ändring av 1 och 4 §§ lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden, ändring av 19 § lagen om pension för lantbruksföretagare, ändring av 17 § lagen om pension för företagare och ändring av lagen om sjömanspensioner upphävs. Härvid skall, enligt vad som nu föreslås, stadgandena om pensionens begynnande efter primärtiden tillämpas också när sådan delpen-

sion som beviljats före lagens ikraftträdande ändras till full invalidpension. Den föreslagna ändringen innebär att samordningsförfarandet i fråga om pension och dagpenning förenhetligas, och den har ingen betydelse för pensions-tagarna.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

De föreslagna ändringarna har ingen betydelse för statsekonomin.

Antalet löpande invalidpensioner som beviljats såsom delpension före 1982 är ca 4 000. Av dessa ändras omkring tio procent årligen till full pension. Det föreslagna förenhetligandet av samordningsförfarandet beträffande pension och dagpenning innebär en viss inbesparing närmast i fråga om de administrativa kostnaderna för arbetspensionssystemet.

3. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft så snart de har antagits och blivit stadfästa.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om upphävande av 2 mom. i ikraftträdelsestadgandet i lagen angående ändring av lagen om pension för arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Härmed upphävs 2 mom. i ikraftträdelsestadgandet i lagen den 26 juni 1981 angående ändring av lagen om pension för arbetstagare (472/81).

2 §

Denna lag träder i kraft den
19 .

2.

Lag

om upphävande av 2 mom. i ikraftträdelsestadgandet i lagen angående ändring av 1 och 4 §§
lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §
Härmed upphävs 2 mom. i ikraftträdelse-
stadgandet i lagen den 26 juni 1981 angående
ändring av 1 och 4 §§ lagen om pension för
arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden
(473/81).

2 §
Denna lag träder i kraft den
19 .

3.

Lag

om upphävande av 2 mom. i ikraftträdelsestadgandet i lagen angående ändring av 19 § lagen
om pension för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §
Härmed upphävs 2 mom. i ikraftträdelse-
stadgandet i lagen den 26 juni 1981 angående
ändring av 19 § lagen om pension för lant-
bruksföretagare (474/81).

2 §
Denna lag träder i kraft den
19 .

4.

Lag

om upphävande av 2 mom. i ikraftträdelsestadgandet i lagen angående ändring av 17 § lagen om
pension för företagare

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §
Härmed upphävs 2 mom. i ikraftträdelse-
stadgandet i lagen den 26 juni 1981 angående
ändring av 17 § lagen om pension för företaga-
re (475/81).

2 §
Denna lag träder i kraft den
19 .

4

5.

Lag

om upphävande av 2 mom. i ikraftträdelsestadgandet i lagen angående ändring av lagen om sjömanspensioner

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §
Härmed upphävs 2 mom. i ikraftträdelse-
stadgandet i lagen den 26 juni 1981 angående
ändring av lagen om sjömanspensioner (476/
81).

2 §
Denna lag träder i kraft den
19 .

Helsingfors den 10 mars 1989

Republikens President

Social- och hälsovårdsminister